

La Costera-La Canal-La Vall d'Albaida

La corporació municipal de Xàtiva que presidia Jesús M. Cuadrado va iniciar en 1976 la demolició de les ruïnes

Passaren els mundials del 78; arribà la democràcia i seguia pendent la instal·lació del repetidor de TV en Santa Anna

L'ajuntament va recular. I en 1982 va començar el procés de restauració que va sufragar la Diputació de València

► VIENE DE LA PÀGINA ANTERIOR

çanes laterals, fets dels quals queda constància fotogràfica. S'alça aleshores un clamor, que eixia de poques goles però molt sorolloses, encetat per **Júlia Baldó**, de la Llosa, que trobà recolzament immediat en **Felipe Garín**, president de l'Acadèmia de Belles Arts, als que es sumaren l'Associació d'Amics de la Costera i uns pocs joves de Xàtiva: **Miquel Calabuig**, **Josep Lluís Buforn**, qui açò escriu i potser algun altre que sentiríem ometre, els quals, amb incessants articles al diari *Las Provincias* sota diferents pseudònims que desorientaven a la corporació, aconseguiren l'adhesió de les institucions més significatives de València, entre elles la ja esmentada acadèmia, la premsa de la capital, la Universitat i la Diputació, deixant sol a l'Ajuntament de Xàtiva que a primers del 77 no va tenir més remei que recular i parar la demolició.

► **Sense resoldre.** Passaren els mundials, arribà la democràcia i seguia pendent la instal·lació del repetidor, ara amb la vista posada en la celebració dels següents mundials del 82 de futbol en Espanya. I com ja s'havia assumit que l'ermita no es podia sacrificar, TVE buscà altre emplaçament en un terreny situat uns metres més al nord i més avall, ara en terme de la Llosa, moment en que la ruïna arquitectònica va passar a ser moneda de canvi, perquè l'alcalde, **Salvador Delgado**, es negava a cedir els terrenys si la Llosa no rebia en compensació la propietat de l'ermita, condició absurda si pensem que TVE podria haver triat un bancal en Montesa o Sellent, i en tal cas, qui i per quina raó hauria d'haver compensat a dits municipis? S'argumentava, a més que, com la Llosa no tenia edificis monumentals, podria restaurar-la amb més facilitat que Xàtiva, que patia d'un excés de patrimoni, però la fal·làcia es desbaratava d'immediat, perquè tant un com altre municipi havien de traure els diners de la diputació, així que la major o menor disponibilitat econòmica per restaurar-lo no era cap circumstància a tenir en compte.

Encara que coste de creure, l'Ajuntament de Xàtiva, en el ple de desembre de 1979 al que no vam assistir, amb el vot en contra del representant dels Socialistes Independents, va accedir a les pretensions del de la Llosa amb certes condicions que mai es van complir, així que tot quedà en frases altisonants.

Mentrestant, la declaració de monument de Santa Anna havia estat una de les primeres tasques que vam dur endavant com a regidor de cultura, a la qual, malgrat el que acabem de dir, va seguir la restauració i l'ornat en la mesura que es va poder. El 1982 va redactar el projecte de restauració l'arquitecte municipal **Joaquim Sanchis Serrano** per un import de deu milions de pessetes, i aquell estiu es recolliren les peces originals escampades pels bancals. Les obres començaren l'any següent, i s'allargaren en tres exercicis, subvencionades completament per la Diputació de València gràcies al seu president, **Antoni Asunción**, que va intervenir per restituir al seu lloc els carreus amb inscripcions dels brancals de la porta, custodiats per **Paco Just** en el museuet de la Llosa. El paviment es va haver de fer nou, amb el mateix dibuix que tingué antigament, excepte al presbiteri, on es feu un sembrat de manises gòtiques, mentre que l'exterior es va ordenar baix la supervisió de **Manuel Boix**: l'aljub amb el brocal gòtic d'un pou que havia eixit entre els enderrocs del barranc de l'ermita de Sant Josep; les replaces i escales així com les calçades, tirades a llença sobre el terreny pels germans **Josep i Vicent Cuenca Granero** per tal d'evitar alçades excessives que competiren amb el monument. I per últim la part ornamental, costejada per l'Ajuntament, dissenyada pel mateix pintor Boix, de Nova York estant, que constava: de la pintura de les voltes estrelades; l'execució d'un retaule de tarsia de diferents fustes per al presbiteri, una planxa xilogràfica mural, un vitrall lateral, i un artífici suspès del sostre figurant un segment de plement. Només es va poder dur a efecte la constel·lació daurada d'estrelles, escuts Borja i de Xàtiva, a imatge de les tombes reials del monestir de Poblet, i els escuts de l'enllandat de la porta.

► **Present.** Hui Santa Anna és un edifici civil patrimoni dels valencians, al qual cada any s'apleguen veïns de la Llosa, de Xàtiva i la resta de la comarca per a retrobar-se, com si no haguessin existit un parèntesi centenari d'oblit i destrucció, en una romeria de nova invenció, perquè la festa, com es diu més amunt, es celebrava el 26 de juliol, dia de la Santa.

Diverses fotografies de l'arxiu de l'autor de l'article que mostren el procés de recuperació de l'ermita en els seus inicis. D'alt, el temple totalment envoltat de bastiments metàl·lics (1982). Baix, una imatge que mostra alguns dels avanços de l'obra. Sobre aquestes línies, interior de l'ermita i pedrapiquer amb una de les peces.